

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра економіки та міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

29.05.2023

протокол № 07, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 29.05.2023 № 70

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

(MANAGEMENT OF COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр»	«master»
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»	05 «Social and behavioral sciences»
Спеціальність	051 «Економіка»	051 «Economics»
Освітня програма	«Економіка підприємства»	«Economics of an Enterprise»

Розробник: Непиталюк Антон, доктор філософії з економіки

Гарант освітньої програми «Економіка підприємства» – Стратійчук Вікторія, доктор філософії з економіки

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних відносин від 10.05.2023 протокол № 06; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 16.05.2023 протокол № 05.

Рецензенти:

Кульганік Оксана, кандидат економічних наук

Трубінікова Тамара, генеральний директор ТОВ «Глобус-Прес», м. Вінниця

Редактор: Фатеева Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 20.06.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,51.

Обл.-вид. арк. 1,24. Тираж 2. Зам. № 294.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства» є формування у здобувачів освітнього ступеню «магістр» навичок проектування конкурентного середовища за сучасних умов господарювання, розвиток вміння реалізовувати конкурентні переваги підприємства, прогнозувати результати його діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства» є:

- формування у студентів системи знань з теорії та практики формування і реалізації конкурентної політики підприємства;
- поглиблення знань щодо розробки й реалізації бізнес-проектів в умовах економічної невизначеності;
- накопичення досвіду, що сприяє розвитку здібностей студентів у напрямку використання сучасних методів, інструментів і підходів у посиленні конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства» для освітньої програми «Економіка підприємства» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:**

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки підприємства або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

- **загальні компетентності:**

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

- **фахові компетентності:**

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства» полягають:

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

РН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких дисциплін, як «Антикризове управління підприємством», «Бізнес-інжиніринг», «Економічна безпека підприємства», «Інноваційний розвиток підприємства».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні (лабораторні) заняття		самостійна робота студентів
Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства»	17	4	4	9	КТ, УО, ІЗ
Тема 2. Конкурентне середовище як об'єкт управління	18	4	4	10	Т, УО, ІЗ
Тема 3. Конкурентні переваги: суть і методи управління	17	4	4	9	КТ, УО, ПО
Тема 4. Управління конкурентоспроможністю товару підприємства	18	4	4	10	ПО, КТ, ІЗ
Тема 5. Формування конкурентної стратегії підприємства	18	4	4	10	Т, УО, ІЗ
Тема 6. Методи управління конкурентоспроможністю підприємства	18	4	4	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 7. Антимонопольні заходи і державний захист економічної конкуренції	14	2	2	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 8. Діагностика потенціалу конкурентоспроможності підприємства	13	2	2	9	КТ, УО,
Тема 9. Методичні прийоми збору інформації про конкурентне середовище	14	2	2	10	ПО, Т, УО
Тема 10. Методика конкурентного аналізу та маркетингова стратегія підприємства	13	2	2	9	УО, КТ, ІЗ
Тема 11. Економічна діагностика конкурентного середовища	14	2	2	10	ПО, КТ, ІЗ
Тема 12. Стійкість конкурентних переваг підприємства: теорія і практика	13	2	2	9	УО, КТ, ІЗ
Тема 13. Контролінг як елемент системи управління конкурентоспроможністю підприємства	14	2	2	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 14. Економічна безпека як складова системи управління конкурентоспроможністю підприємства	14	2	2	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 15. Менеджмент якості у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємств	14	2	2	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 16. Науково-технічний прогрес і моделі управління конкурентоспроможністю підприємств	14	2	2	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 17. Управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах глобалізаційних перетворень	14	2	2	10	УО, КТ, Р, ІЗ
Тема 18. Світовий досвід управління конкурентоспроможністю підприємств	13	2	2	9	УО, КТ, Р, ІЗ
Всього	270 / 9	48	48	174	

Підсумковий контроль – екзамен

Умовні позначення:

УО – усне опитування; ІЗ – індивідуальне завдання; ПО – письмове опитування; КТ – комп'ютерне тестування; Т – тестування; Р – реферат.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства»

Ринок: онтологічний аспект. Товарно-грошові відносини. Ринкові відносини. Еволюція ринків. Конкурентоспроможність економічного агента. Типи ринкових структур: ринки покупця і продавця. Досконала конкуренція. Недосконала конкуренція. Монополія. Цінова дискримінація. Диктат цін. Олігополія. Монополістична конкуренція. Маркетингова цінова політика. Управління конкурентоспроможністю як задача підприємництва. Конкуренція як об'єктивна характеристика сучасної економіки. Еволюція наукових поглядів на конкуренцію. Типологізація конкуренції з позиції можливостей управління. Основні положення Закону України «Про захист економічної конкуренції». Ринок як середовище реалізації конкурентної боротьби. Методичні засади конкурентної боротьби.

Тема 2. Конкурентне середовище як об'єкт управління

Конкурентне середовище. Структура конкурентного середовища. Ринкова саморегуляція конкуренції. Публічне регулювання конкуренції. Ринкові тригери та управління інтенсивністю конкуренції. Моделювання поведінки підприємства з позиції реалізації конкурентної боротьби на внутрішньому та зовнішньому ринках. Еволюція теоретичних поглядів і практичних підходів щодо конкуренції. Роль конкуренції в ринкових умовах. Методика забезпечення стійкої конкурентоспроможності. Недосконала конкуренція як передумова економічного зростання. Конкурентна політика підприємства в галузі та національній економіці.

Тема 3. Конкурентні переваги: суть і методи управління

Економічна сутність конкурентних переваг підприємства. Типові характеристики конкурентних переваг. Методичні підходи до управління конкурентними перевагами. Ключові фактори успіху підприємства та механізм їх трансформації в конкурентні переваги. Стратегічні і тактичні чинники конкурентних переваг. Методика ідентифікації конкурентних переваг підприємства. Підходи до класифікації конкурентних переваг підприємства. Прогнозування та планування конкурентних переваг підприємства: теоретико-методичний і прикладний аспект. Формування конкурентних переваг підприємства. Конкурентні переваги і конкурентні ходи: проблеми координування. Моделювання конкурентних переваг.

Тема 4. Управління конкурентоспроможністю товару підприємства

Конкурентоспроможність товару як економічна категорія. Методи оцінювання та управління конкурентоспроможністю товару. Принципи забезпечення стійкої конкурентоспроможності товару. Управління життєвим циклом товару з позиції теорії конкурентоспроможності. Фактори забезпечення конкурентоспроможності товару. Асортиментна політика

підприємства в системі забезпечення конкурентоспроможності товару. Маркетинговий інструментарій забезпечення конкурентоспроможності товару. Реклама і просування як передумови конкурентоспроможності. Стандартизація і сертифікація як методи забезпечення конкурентоспроможності товару.

Тема 5. Формування конкурентної стратегії підприємства

Поняття та класифікація конкурентних стратегій підприємства. Загальні стратегії конкуренції: методика ідентифікації та реалізації. Моделювання конкурентної поведінки підприємства на ринку. Кількісні та якісні детермінанти конкурентної стратегії підприємства. Концептуальні засади та принципи формування конкурентної стратегії. Інтеграція інноваційних конкурентних переваг до конкурентної стратегії підприємства. Життєвий цикл підприємства і конкурентна стратегія. Інтуїтивні та формалізовані методи оцінювання конкурентної стратегії підприємства. Методичні підходи до забезпечення стійких конкурентних переваг у стратегічній перспективі. Сценарне моделювання у підготовці конкурентних стратегій.

Тема 6. Методи управління конкурентоспроможністю підприємства

Ключові фактори конкурентоспроможності. Ідентифікація факторів, що детермінують рівень конкурентоспроможності підприємства. Методика оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства. Якісні та кількісні показники ефективності системи управління конкурентоспроможністю. Діагностика конкурентної позиції підприємства. Оцінювання інтенсивності конкуренції у галузі та конкурентна політика. Методи конкурентної боротьби. Методичні підходи до обґрунтування конкурентної стратегії. Методика управління життєвим циклом товару.

Тема 7. Антимонопольні заходи і державний захист економічної конкуренції

Конкурентна політика. Регулювання конкуренції. Інституційні передумови формування конкурентної політики. Особливості захисту економічної конкуренції в Україні. Методичні засади антимонопольної політики. Акт Шермана. Абсолютна монополія. Роль антимонопольного регулювання у системі забезпечення економічного розвитку. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності»: основні положення. Методи антимонопольного регулювання. Природні монополії: суть і значення.

Тема 8. Діагностика потенціалу конкурентоспроможності підприємства

Діагностика потенціалу підприємства на основі теорії ефективної конкуренції. Оцінювання конкурентної позиції підприємства методом конкурентних переваг. Конкурентний статус підприємства і його оцінка. Порівняльний аналіз конкурентоспроможності підприємств (рейтингова оцінка). Ефективна конкуренція: суть та методи забезпечення. Особливості

конкурентної діагностики з врахуванням економічної циклічності. Методика ідентифікації та діагностики конкурентного статусу підприємства. Корекція моделі поведінки підприємства залежно від результатів діагностики його конкурентного статусу. Управління життєвим циклом підприємства на конкурентних засадах.

Тема 9. Методичні прийоми збору інформації про конкурентне середовище

Конкурентна розвідка: сутність і методика. Моніторинг зовнішнього середовища підприємства. Конкурентна розвідка, інформаційна безпека та гігієна. Статистичний аналіз інформації про конкурентне середовище. Методика захисту комерційної інформації. Легальні методи збору інформації про конкурентів. Бенчмаркінг та забезпечення стійких конкурентних переваг. Система захисту комерційної інформації на підприємстві. Напрями подолання стратегічних невизначеностей при здійсненні конкурентного аналізу. Аналітичний супровід конкурентної стратегії підприємства.

Тема 10. Економічна діагностика конкурентного середовища

Аналіз конкурентного середовища: теоретико-методологічний аспект. Макросередовище функціонування підприємства як об'єкт конкурентного аналізу. Аналіз конкурентних сил за Майклом Портером. Основи наукового передбачення і методика формування конкурентної стратегії підприємства. Структурний аналіз ринку. Методичні прийоми аналізу конкурентного середовища. Реалізація конкурентної стратегії.

Тема 11. Економічна діагностика конкурентного середовища

Індикатори інтенсивності конкуренції: теоретико-методологічний підхід. Принципи діагностики конкурентного середовища підприємства та аналізу діяльності конкурентів. Роль SWOT-аналізу у діагностиці економічного середовища. Вплив ступеню інтенсивності конкуренції на поведінку суб'єкта господарювання. Сила конкуренції та методи її вимірювання. Концентрація ринку та методи її оцінювання. Економічна експансія підприємства на ринку. Чотирьох частковий показник ринкової концентрації. Індекс Герфіндала–Гіршмана. Індекс Розенблюта.

Тема 12. Стійкість конкурентних переваг підприємства: теорія і практика

Сутність та принципи технології забезпечення стійкості конкурентних переваг підприємства. Формування нових конкурентних переваг та технологія планування стійкої конкурентоспроможності підприємства. Ідентифікація конкурентних переваг і ключових «точок росту» підприємства. Методи підтримки конкурентних переваг. Технологія планування конкурентоспроможності підприємства з урахуванням часового аспекту. Оцінювання системи управління конкурентними перевагами. Необхідність перманентного пошуку нових конкурентних переваг в умовах економічної невизначеності.

Тема 13. Контролінг як елемент системи управління конкурентоспроможністю підприємства

Категоріальний зміст контролінгу. Управлінський облік як основа контролінгу. Організація системи контролінгу на підприємстві. Контролінг у системі управління потенціалом конкурентоспроможності підприємств. Формування центрів відповідальності на підприємствах з метою забезпечення їх стратегічних конкурентних переваг. Методичний інструментарій контролінгу. Принципи імплементації системи контролінгу в підприємницькому середовищі. Інтерпретація результатів у контролінгу. Оцінювання ефективності системи контролінгу.

Тема 14. Економічна безпека як складова системи управління конкурентоспроможністю підприємства

Поняття про економічну безпеку. Складові економічної безпеки підприємства. Загрози економічній безпеці підприємства та методи їх ідентифікації. Формування системи економічної безпеки підприємства. Необхідність системи економічної безпеки підприємства в умовах економічних шоків. Досвід провідних компаній світу в організації економічної безпеки. Ризик-менеджмент як елемент системи економічної безпеки. Методи елімінації загроз економічній безпеці підприємства. Конкурентна складова економічної безпеки.

Тема 15. Менеджмент якості у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємств

Категоріальний зміст та методичні прийоми управління якістю. Класичні та сучасні методи менеджменту якості. Стандартизація якості на основі національних та міжнародних норм. Всеохоплюючий менеджмент якості як передумова стійких конкурентних переваг. Методи статистичного управління якістю. Цикл PDCA. Концепція постійного покращання якості Джурана. Методи Генічі Тагуті. Концепція постійного покращання Кайзен. Метод структурування функції якості. Концепція Будинку якості. Методологія «шість сигм».

Тема 16. Науково-технічний прогрес і моделі управління конкурентоспроможністю підприємств

Історико-економічна періодизація науково-технічного прогресу. Вплив інновацій на конкурентні переваги підприємства. Інноваційні методи забезпечення конкурентоспроможності. Теорія інновацій Йозефа Шумпетера. Інновації та закон Парето. Науково-технічний прогрес (НТП) як передумова формування конкурентних переваг. Науково-технічна революція. Методика управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах розвитку технологій. Екологічні детермінанти конкурентної політики підприємства в умовах НТП. Програмні засоби оцінювання та управління конкурентоспроможністю підприємства.

Тема 17. Управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах глобалізаційних перетворень

Глобалізація як об'єктивний фактор загострення конкуренції. Теоретичні аспекти та особливості процесу управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах глобалізації. Теорія і практика забезпечення конкурентоспроможності на глобальному ринку. Переваги та недоліки глобалізації в контексті забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Транснаціональні компанії (ТНК) та конкурентна боротьба. Діяльність підприємств на зовнішніх ринках на сучасному етапі глобалізації. Пріоритетні напрями розвитку для підприємства в умовах глобалізації. Розробка та впровадження глобальної стратегії корпорацій.

Тема 18. Світовий досвід управління конкурентоспроможністю підприємств

Національні та інтернаціональні моделі управління конкурентоспроможністю. Комплексний підхід у розробці та імплементації стратегії конкурентоспроможності підприємства. Глобальні економічні шоки та конкурентоспроможність. Особливості реалізації конкурентної політики в країнах ЄС. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств під час та після Великої Рецесії (2007–2009 років). Глобальна пандемія COVID–19 (2020–2023 роки) і конкурентоспроможність підприємств. Конкурентна політика США. Конкурентна політика країн Південно-Східної Азії.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
1	2	3
<p>Знати: зміст категорій ринок, конкуренція, конкурентоспроможність, методичні підходи до типологізації ринкових систем</p> <p>Вміти: здійснювати характеристику ринкової системи за різними ознаками, обирати модель поведінки підприємства в залежності від конкурентної ситуації</p>	<p style="text-align: center;">Тема № 1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства»</p> <p>Лекція № 1–2 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи дисципліни. 2. Ринок: онтологічний аспект. 3. Конкурентоспроможність економічного агента. 4. Управління конкурентоспроможністю як задача підприємництва. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 6. Додаткові: 8–11, 15, 18, 21, 23. Інтернет-ресурси: 27, 28.</p>	4
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Еволюція товарно-грошових відносин», «Типові моделі ринку: компаративний аналіз». 	9
	<p>Практичне заняття № 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкуренція як об'єктивна характеристика сучасної економіки. 2. Еволюція наукових поглядів на конкуренцію. 3. Типологізація конкуренції з позиції можливостей управління. <p>Практичне заняття № 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні положення Закону України «Про захист економічної конкуренції». 2. Ринок як середовище реалізації конкурентної боротьби. 3. Методичні засади конкурентної боротьби. 	4
<p>Знати: зміст категорій конкурентного середовища, регуляції та саморегуляції ринкових відносин,</p> <p>Вміти: визначати особливості</p>	<p style="text-align: center;">Тема № 2. Конкурентне середовище як об'єкт управління</p> <p>Лекція № 3–4 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура конкурентного середовища. 2. Ринкова саморегуляція конкуренції. 3. Публічне регулювання конкуренції. 4. Ринкові тригери та управління інтенсивністю конкуренції. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1–7.</p>	4

1	2	3
<p>взаємодії економічних суб'єктів, враховуючи конфігурацію конкурентного середовища, моделювати поведінку підприємства, спрямовану на реалізацію конкурентного потенціалу</p>	<p>Додаткові: 8, 10, 11, 19,21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p>	
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Особливості взаємодії економічних агентів за умов досконалої конкуренції», «Саморегуляція vs. публічне регулювання конкурентного середовища».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 3. 1. Моделювання поведінки підприємства з позиції реалізації конкурентної боротьби на внутрішньому та зовнішньому ринках. 2. Еволюція теоретичних поглядів і практичних підходів щодо конкуренції. 3. Роль конкуренції в ринкових умовах. Практичне заняття № 4. 1. Методика забезпечення стійкої конкурентоспроможності. 2. Недосконала конкуренція як передумова економічного зростання. 3. Конкурентна політика підприємства в галузі та національній економіці.</p>	4
<p>Знати: зміст, компонентний склад і функції конкурентних переваг</p> <p>Вміти: прогнозувати і моделювати конкурентні переваги, формувати нові конкурентні переваги підприємства</p>	<p>Тема № 3. Конкурентні переваги: суть і методи управління</p> <p>Лекція № 5–6 План лекції 1. Економічна сутність конкурентних переваг підприємства. 2. Типові характеристики конкурентних переваг. 3. Методичні підходи до управління конкурентними перевагами. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 4–7. Додаткові: 12, 15, 18–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p>	4
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Ключові фактори успіху підприємства та механізм їх трансформації в конкурентні переваги», «Стратегічні і тактичні чинники конкурентних переваг», «Управління конкурентними перевагами: від теорії до практики (на прикладах реальних підприємств)».</p>	9

1	2	3
	<p>Практичне заняття № 5. 1. Методика ідентифікації конкурентних переваг підприємства. 2. Підходи до класифікації конкурентних переваг підприємства. 3. Прогнозування та планування конкурентних переваг підприємства: теоретико-методичний і прикладний аспект.</p> <p>Практичне заняття № 6. 1. Формування конкурентних переваг підприємства. 2. Конкурентні переваги і конкурентні ходи: проблеми координування. 3. Моделювання конкурентних переваг.</p>	4
<p>Знати: концептуальні засади теорії життєвого циклу товару, методи оцінювання та управління його конкурентоспроможністю</p> <p>Вміти: моделювати життєвий цикл товару, застосовувати маркетинговий інструментарій для управління конкурентоспроможністю товару</p>	<p>Тема № 4. Управління конкурентоспроможністю товару підприємства</p> <p>Лекція № 7–8 План лекції 1. Конкурентоспроможність товару як економічна категорія. 2. Методи оцінювання та управління конкурентоспроможністю товару. 3. Принципи забезпечення стійкої конкурентоспроможності товару.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1. 3, 4–7. Додаткові: 11, 12, 16, 20–23. Інтернет-ресурси: 26, 27.</p>	4
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Життєвий цикл товару та управління конкурентоспроможністю», «Особливості забезпечення конкурентоспроможності у сфері нематеріального виробництва».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 7. 1. Управління життєвим циклом товару з позиції теорії конкурентоспроможності. 2. Фактори забезпечення конкурентоспроможності товару. 3. Асортиментна політика підприємства в системі забезпечення конкурентоспроможності товару.</p> <p>Практичне заняття № 8. 1. Маркетинговий інструментарій забезпечення конкурентоспроможності товару. 2. Стандартизація і сертифікація як методи забезпечення конкурентоспроможності товару.</p>	4

1	2	3
<p>Знати: зміст основних компонентів конкурентної стратегії, типові види конкурентних стратегій підприємства</p> <p>Вміти: моделювати життєвий цикл підприємства і його відповідну конкурентну поведінку, здійснювати відповідні техніко-економічні розрахунки</p>	<p align="center">Тема № 5. Формування конкурентної стратегії підприємства</p> <p>Лекція № 9–10 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та класифікація конкурентних стратегій підприємства. 2. Загальні стратегії конкуренції: методика ідентифікації та реалізації. 3. Моделювання конкурентної поведінки підприємства на ринку. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 14, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–29.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Оптимальна конкурентна стратегія підприємства: теорія і практика», «Реалізація конкурентної стратегії в умовах невизначеності». <p>Практичне заняття № 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кількісні та якісні детермінанти конкурентної стратегії підприємства. 2. Концептуальні засади та принципи формування конкурентної стратегії. 3. Інтеграція інноваційних конкурентних переваг до конкурентної стратегії підприємства. 4. Життєвий цикл підприємства і конкурентна стратегія. <p>Практичне заняття № 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтуїтивні та формалізовані методи оцінювання конкурентної стратегії підприємства. 2. Методичні підходи до забезпечення стійких конкурентних переваг у стратегічній перспективі. 3. Сценарне моделювання у підготовці конкурентних стратегій. 	<p align="center">4</p> <p align="center">10</p> <p align="center">4</p>
<p>Знати: основні якісні та кількісні показники ефективності системи управління конкурентоспроможністю підприємства</p>	<p align="center">Тема № 6. Методи управління конкурентоспроможністю підприємства</p> <p>Лекція № 11–12 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідентифікація факторів, що детермінують рівень конкурентоспроможності підприємства. 2. Методика оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства. 3. Якісні та кількісні показники ефективності системи управління конкурентоспроможністю 	<p align="center">4</p>

1	2	3
<p>Вміти: діагностувати конкурентну позицію підприємства, обґрунтувати вибір конкурентної стратегії</p>	<p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 10, 12, 13, 18–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p>	
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка доповідей із практичними кейсами успішного та невдалого управління конкурентоспроможністю підприємств.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 11. 1. Діагностика конкурентної позиції підприємства. 2. Оцінювання інтенсивності конкуренції у галузі та конкурентна політика. 3. Методи конкурентної боротьби. Практичне заняття № 12. 1. Методичні підходи до обґрунтування конкурентної стратегії. 2. Методика управління життєвим циклом товару.</p>	4
<p>Знати: зміст категорій монополія та антимонопольне регулювання, суть природних та абсолютних монополій</p> <p>Вміти: визначати ознаки недоброчесної конкуренції та заходи, необхідні для її регулювання</p>	<p>Тема № 7. Антимонопольні заходи і державний захист економічної конкуренції Лекція № 13 План лекції 1. Інституційні передумови формування конкурентної політики. 2. Особливості захисту економічної конкуренції в Україні. 3. Методичні засади антимонопольної політики. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 15, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–29.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Акт Шермана як перший антимонопольний закон», «Сучасні методи захисту економічної конкуренції».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 13. 1. Роль антимонопольного регулювання у системі забезпечення економічного розвитку. 2. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недоброчесної конкуренції у підприємницькій діяльності»: основні положення. 3. Природні монополії: суть і значення.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: суть конкурентного статусу підприємства і діагностики конкурентоспроможності</p> <p>Вміти: здійснювати компаративний аналіз конкурентоспроможності підприємств на основі рейтингової оцінки</p>	<p>Тема № 8. Діагностика потенціалу конкурентоспроможності підприємства Лекція № 14 План лекції 1. Діагностика потенціалу підприємства на основі теорії ефективної конкуренції. 2. Оцінювання конкурентної позиції підприємства методом конкурентних переваг. 3. Конкурентний статус підприємства і його оцінка. 4. Порівняльний аналіз конкурентоспроможності підприємств (рейтингова оцінка). Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 16, 19–21. Інтернет-ресурси: 26, 27.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Ефективна конкуренція: суть та методи забезпечення», «Особливості конкурентної діагностики з врахуванням економічної циклічності».</p> <p>Практичне заняття № 14. 1. Методика ідентифікації та діагностики конкурентного статусу підприємства. 2. Корекція моделі поведінки підприємства залежно від результатів діагностики його конкурентного статусу. 3. Управління життєвим циклом підприємства на конкурентних засадах.</p>	<p>2</p> <p>9</p> <p>2</p>
<p>Знати: зміст конкурентної розвідки, інформаційної безпеки та гігієни</p> <p>Вміти: застосовувати легальні методи конкурентної розвідки, зокрема бенчмаркінг</p>	<p>Тема № 9. Методичні прийоми збору інформації про конкурентне середовище Лекція № 15 План лекції 1. Конкурентна розвідка: сутність і методика. 2. Конкурентна розвідка, інформаційна безпека та гігієна. 3. Методика захисту комерційної інформації. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Конкуренція та</p>	<p>2</p> <p>10</p>

1	2	3
	<p>економічна безпека підприємства», «Конкурентна розвідка: історико-економічний нарис».</p> <p>Практичне заняття № 15. 1. Легальні методи збору інформації про конкурентів. 2. Бенчмаркінг та забезпечення стійких конкурентних переваг. 3. Система захисту комерційної інформації на підприємстві.</p>	2
<p>Знати: методи аналізу конкурентного середовища та формулювання конкурентної стратегії підприємства</p> <p>Вміти: проводити структурний аналіз ринку та за його результатами розробляти конкурентну стратегію</p>	<p>Тема № 10. Методика конкурентного аналізу та маркетингова стратегія підприємства Лекція № 16 План лекції 1. Аналіз конкурентного середовища: теоретико-методологічний аспект. 2. Макросередовище функціонування підприємства як об'єкт конкурентного аналізу. 3. Методика формування конкурентної стратегії підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Напрями подолання стратегічних невизначеностей при здійсненні конкурентного аналізу», «Аналітичний супровід конкурентної стратегії підприємства».</p> <p>Практичне заняття № 16. 1. Структурний аналіз ринку. 2. Методичні прийоми аналізу конкурентного середовища. 3. Реалізація конкурентної стратегії.</p>	2
<p>Знати: суть економічної діагностики конкурентного середовища та компонентний склад індикаторів конкуренції</p> <p>Вміти: проводити техніко-економічні розрахунки для</p>	<p>Тема № 11. Економічна діагностика конкурентного середовища Лекція № 16 План лекції 1. Індикатори інтенсивності конкуренції: теоретико-методологічний підхід. 2. Принципи діагностики конкурентного середовища підприємства та аналізу діяльності конкурентів. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p>	2

1	2	3
оцінювання конкурентного середовища, на основі чотирьох часткового показника ринкової концентрації, індексів Герфіндаля–Гіршмана та Розенблюта	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття.</p> <p>2. Підготовка есе на тему «Роль SWOT-аналізу у діагностиці економічного середовища», «Вплив ступеню інтенсивності конкуренції на поведінку суб'єкта господарювання».</p> <p>Практичне заняття № 17.</p> <p>1. Сила конкуренції та методи її вимірювання.</p> <p>2. Концентрація ринку та методи її оцінювання.</p> <p>3. Економічна експансія підприємства на ринку.</p>	10
<p>Вміти: категорію стійкості конкурентних переваг підприємства, методи їх підтримки</p> <p>Вміти: ідентифікувати конкурентні переваги та ключові «точки росту» підприємства, планувати стратегію конкурентоспроможності з урахуванням фактору часу</p>	<p>Тема № 12. Стійкість конкурентних переваг підприємства: теорія і практика</p> <p>Лекція № 18</p> <p>План лекції</p> <p>1. Сутність та принципи технології забезпечення стійкості конкурентних переваг підприємства.</p> <p>2. Формування нових конкурентних переваг та технологія планування стійкої конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 3, 4–7.</p> <p>Додаткові: 12, 19–21.</p> <p>Інтернет-ресурси: 26–28.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття.</p> <p>2. Підготовка есе на тему «Оцінювання системи управління конкурентними перевагами», «Необхідність перманентного пошуку нових конкурентних переваг в умовах економічної невизначеності».</p> <p>Практичне заняття № 18.</p> <p>1. Ідентифікація конкурентних переваг та ключових «точок росту» підприємства.</p> <p>2. Методи підтримки конкурентних переваг.</p> <p>3. Технологія планування конкурентоспроможності підприємства з урахуванням часового аспекту.</p>	2
<p>Знати: зміст контролінгу, управлінського обліку та «центрів» відповідальності на підприємстві</p>	<p>Тема № 13. Контролінг як елемент системи управління конкурентоспроможністю підприємства</p> <p>Лекція № 19</p> <p>План лекції</p> <p>1. Категоріальний зміст контролінгу.</p> <p>2. Контролінг у системі управління потенціалом конкурентоспроможності</p>	2

1	2	3
<p>Вміти: обґрунтувати принципи побудови системи контролінгу на підприємстві, використовувати одержану інформацію для формування конкурентної стратегії</p>	<p>підприємств. 3. Формування центрів відповідальності на підприємствах з метою забезпечення їх стратегічних конкурентних переваг. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p>	
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Управлінський облік як основа контролінгу», «Організація системи контролінгу на підприємстві».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 19. 1. Методичний інструментарій контролінгу. 2. Принципи імплементації системи контролінгу в підприємницькому середовищі. 3. Оцінювання ефективності системи контролінгу</p>	2
<p>Знати: теоретичні основи економічної безпеки підприємства, ризик менеджменту та заходів із елімінації загроз економічній безпеці</p>	<p>Тема № 14. Економічна безпека як складова системи управління конкурентоспроможністю підприємства Лекція № 20 План лекції 1. Поняття про економічну безпеку. 2. Загрози економічній безпеці підприємства та методи їх ідентифікації. 3. Формування системи економічної безпеки підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7. Додаткові: 12, 19–21. Інтернет-ресурси: 26–28.</p>	2
<p>Вміти: визначати принцип побудови системи економічної безпеки підприємства та оцінювати її вразливість і ефективність</p>	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Необхідність системи економічної безпеки підприємства в умовах економічних шоків», «Досвід провідних компаній світу в організації економічної безпеки».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 20. 1. Ризик-менеджмент як елемент системи економічної безпеки. 2. Методи елімінації загроз економічній безпеці підприємства. 3. Конкурентна складова економічної безпеки.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: теоретичні основи економічної безпеки підприємства, ризик менеджменту та заходів із елімінації загроз економічній безпеці</p> <p>Вміти: визначати принцип побудови системи економічної безпеки підприємства та оцінювати її вразливість і ефективність</p>	<p>Тема № 15. Менеджмент якості у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємств</p> <p>Лекція № 21 План лекції 1. Категоріальний зміст та методичні прийоми управління якістю. 2. Класичні та сучасні методи менеджменту якості. 3. Стандартизація якості на основі національних та міжнародних норм.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7, 9. Додаткові: 12, 13, 16, 19–21. Інтернет-ресурси: 24–27.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Розгляд практичних кейсів і підготовка доповідей щодо управління якістю підприємствами-лідерами глобальної економіки.</p> <p>Практичне заняття №21. 1. Всеохоплюючий менеджмент якості як передумова стійких конкурентних переваг. 2. Методи статистичного управління якістю. Цикл PDCA. Концепція постійного покращання якості Джурана. Методи Генічі Тагуті. 3. Концепція постійного покращання Кайзен. Метод структурування функції якості. Концепція Будинку якості. Методологія «шість СИГМ».</p>	<p>2</p> <p>10</p> <p>2</p>
<p>Знати: зміст інноваційних методів забезпечення конкурентоспроможності підприємства</p> <p>Вміти: моделювати конкурентну стратегію підприємства залежно від змін технічного устрою</p>	<p>Тема № 16. Науково-технічний прогрес і моделі управління конкурентоспроможністю підприємств</p> <p>Лекція № 22 План лекції 1. Історико-економічна періодизація науково-технічного прогресу. 2. Вплив інновацій на конкурентні переваги підприємства. 3. Інноваційні методи забезпечення конкурентоспроможності.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7, 9. Додаткові: 12, 14, 15, 18–21. Інтернет-ресурси: 24–27.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на</p>	<p>2</p> <p>10</p>

1	2	3
	<p>основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття.</p> <p>2. Підготовка есе на тему «Теорія інновацій Йозефа Шумпетера», «Інновації та закон Парето».</p>	
	<p>Практичне заняття № 22.</p> <p>1. Науково-технічний прогрес як передумова формування конкурентних переваг.</p> <p>2. Методика управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах розвитку технологій.</p> <p>3. Екологічні детермінанти конкурентної політики підприємства в умовах НТП.</p> <p>4. Програмні засоби оцінювання та управління конкурентоспроможністю підприємства.</p>	2
<p>Знати: суть глобалізаційних процесів та ТНК, сучасні риси глобалізації, економічної інтеграції та регіоналізації</p> <p>Вміти: обґрунтовувати модель розробки та впровадження конкурентної стратегії підприємства в контексті процесу глобалізації</p>	<p>Тема № 17. Управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах глобалізаційних перетворень</p> <p>Лекція № 23</p> <p>План лекції</p> <p>1. Глобалізація як об'єктивний фактор загострення конкуренції.</p> <p>2. Теоретичні аспекти та особливості процесу управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах глобалізації.</p> <p>3. Теорія і практика забезпечення конкурентоспроможності на глобальному ринку.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 3, 4–7, 9. Додаткові: 10, 12, 17, 18. Інтернет-ресурси: 24–27.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття.</p> <p>2. Підготовка есе на тему «Переваги та недоліки глобалізації в контексті забезпечення конкурентоспроможності підприємства», «Транснаціональні компанії та конкурентна боротьба».</p> <p>3. Підготовка доповідей із конкретних кейсів забезпечення конкурентоспроможності ТНК.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 23.</p> <p>1. Діяльність підприємств на зовнішніх ринках на сучасному етапі глобалізації.</p> <p>2. Пріоритетні напрями розвитку для підприємства в умовах глобалізації.</p> <p>3. Розробка та впровадження глобальної стратегії корпорацій.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: національні та інтернаціональні моделі управління конкурентоспроможністю підприємств</p> <p>Вміти: обґрунтувати необхідність застосування найкращих світових практик управління конкурентоспроможністю на основі вивчення кейсів</p>	<p>Тема № 18. Світовий досвід управління конкурентоспроможністю підприємств Лекція № 24 План лекції</p> <p>1. Національні та інтернаціональні моделі управління конкурентоспроможністю. 2. Комплексний підхід у розробці та імплементації стратегії конкурентоспроможності підприємства. 3. Глобальні економічні шоки та конкурентоспроможність.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4–7, 9. Додаткові: 10, 12, 17, 18. Інтернет-ресурси: 24–27.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти. 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції на основі опрацювання періодичних видань і монографій, підготовка до практичного заняття. 2. Підготовка есе на тему «Забезпечення конкурентоспроможності підприємств під час та після Великої Рецесії (2007–2009 років). Глобальна пандемія COVID–19 (2020–2023 роки) і конкурентоспроможність підприємств».</p> <p>Практичне заняття № 24. 1. Особливості реалізації конкурентної політики в країнах ЄС. 2. Конкурентна політика США. 3. Конкурентна політика країн Південно-Східної Азії.</p>	<p>2</p> <p>9</p> <p>2</p>
ВСЬОГО:		270 / 9

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Вашків О. П., Собко О. М., Смерека С. Б. Управління конкурентоспроможністю продукції: навч. посіб. для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 272 с.
2. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І. А. Дмитрієв, І. М. Кирчата, О. М. Шершенюк. Харків: ФОРМ Бровін О. В., 2020. 340 с.
3. Менеджмент організації. Теорія та практика: навч. посіб. XXI ст. / [авт.: Г. Є. Мошек, В. Л. Федоренко, О. В. Коваленко, М. В. Ковальчук, А. С. Соломко, В. Е. Зельдіч, Г. П. Сиваненко]. Київ: Ліра-К, 2019. 808 с.
4. Мізюк Б. М. Основи стратегічного управління: підручник. Львів: Магнолія 2006, 2019. 544 с.
5. Мізюк Б. М., Тучковська І. І., Артищук І. В. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів: Магнолія 2006, 2019. 373 с.
6. Чернега О. Б. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств (організацій): навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів: Магнолія 2006, 2021. 335 с. (Вища освіта в Україні).
7. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.

Додаткові:

8. Андрієнко М. М., Харчук І. Л. Організаційно-економічні принципи механізму управління конкурентоспроможністю підприємства. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 62. С. 39–43. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/62_2021/9.pdf.
9. Балдинюк В. Система управління конкурентоспроможністю підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1647/1584>.
10. Богацька Н. М. Вплив ринку праці на конкурентоспроможність соціального підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1681/1617>.
11. Бондаренко С. М., Бодько Є. С., Кравченко С. С. Удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 51. С. 94–97. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/51_2021_ukr/16.pdf.
12. Бужимська К. О., Царук І. М. Формування та розвиток системи контролінгу на промислових підприємствах. Економіка, управління та адміністрування. 2021. № 1(95). С. 3–7. URL: <http://eta.ztu.edu.ua/article/view/228929>.
13. Бусарєва Т. Г. Знаннева компонента конкурентоспроможності суб'єктів економічних структур. Економіка та держава. 2021. № 6. С. 63–67. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2021/12.pdf.
14. Варга В. П. Діджиталізація як один з чинників конкурентоспроможності підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/8_2020/156.pdf.

15. Васьківська К., Лозінська Л. Особливості конкурентного економічного потенціалу підприємства. *Аграрна економіка*. 2020. Т. 13, № 1-2. С. 55–62. URL : http://agrarianeconomy.kl.com.ua/agrarianeconomy/images/docs/ae_2020_13_1-2/AE-13_1-2_7.pdf.
16. Вдовічена О. Г., Дюгованець О. М., Чернова І. В. Digital-маркетинг як інструмент ефективності конкурентоспроможності сучасного бізнесу: особливості та перспективи впровадження в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 2. С. 81–87. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2022/14.pdf.
17. Голіонко Н. Г., Островська А. М. Віртуальні технології як передумова розвитку конкурентоспроможності підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2020/71.pdf.
18. Головчук Ю. О., Пчелянська Г. О. Особливості формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі парадигми інноваційного розвитку. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 66–70. URL : http://www.economy.in.ua/pdf/3_2020/14.pdf.
19. Корнієв В. Л., Кулішов В. В., Одягайло Б. М., Олійник І. В., Сазонець О. М. *Міжнародний маркетинг : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Кулішова*. Львів : Магнолія 2006, 2019. 384 с.
20. Фаїзова С. О., Фаїзова О. Л., Гуцалова В. І. Позитивний імідж, як ключовий фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Економіка, фінанси, право*. 2020. № 4. С. 36–40.
21. Шульга М. О. Розроблення напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2020. № 12. С. 135–141. URL : <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/321/315>.
22. Drobyazko, S., Barwińska-Małajowicz, A., Ślusarczyk, B., Zavidna, L., & Danylovych-Kropyvnytska, M. (2019). Innovative entrepreneurship models in the management system of enterprise competitiveness. *Journal of Entrepreneurship Education*, 22(4), 1–6.
23. Gonçalves, J. M., Ferreira, F. A., Ferreira, J. J., & Farinha, L. M. (2019). A multiple criteria group decision-making approach for the assessment of small and medium-sized enterprise competitiveness. *Management Decision*, 57(2), 480–500.
24. Krstić, B., & Jovanović-Vujatović, M. (2022). Open innovation strategy as a determinant of sustainable enterprise competitiveness. *Economics of Sustainable Development*, 6(1), 25–34.
25. Stasiak-Betlejewska, R., Parv, L., & Gliń, W. (2018). The influence of industry 4.0 on the enterprise competitiveness. *Multidisciplinary Aspects of Production Engineering*, 1(1), 641–648.

Інтернет-ресурси:

26. Господарський кодекс України : закон України від 16.01.2003 року № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
27. Державна служба статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua.
28. Міністерство економіки України. URL : www.me.gov.ua.
29. Фінансові калькулятори. URL : <https://financer.com/ua/kalkulyatory/>.